

"אחת שאֵלתי מאַת ה' אותה אֶבְקֶשׁ; שְׁבֹתִי בְּבֵית ה' כִּל יְמֵי חַיֵּי; לַחֲזוֹת בְּנֶעַם ה', וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ." (תהלים כז, ד)

שבת קודש, תשע"ב
פרשת נשא
כ"ט
עלון מס. 125

הגיליון יוצא לאור בסיוע
ידידינו הדגול
ר' אילן כהן צדק שיח'
להצלחתו בכל העניינים

בית ה'

נקודה למחשבה - מאירה בפתיחה לפרשה

תרנגול דמיוני עד מטורף

בלילה שבין ה-26 ל-27 בדצמבר 1969 פושטים כוחות מיוחדים על תחנת מכ"ם מצרית בראס ע'אריב. בתום ההשתלטות מוזנק זוג יסעורים מן החוף הישראלי כדי להרים את המכ"ם החדש. בשני המסוקים העניינים משתבשים. אבל מבחינת הטייסים, השמים אינם הגבול...

של 120 מטרים התגלתה דרך עפר סלולה בצידו הדרומי. בפתח הוואדי במרחק כ-1,300 מטרים מן היעד הבחינו הצנחנים באנטנות המסתובבות של הרדאר. היה זה אות ברור כי תחנת המכ"ם איננה מתקן דמה. שם התפצלה פלוגת הסיור החטיבתית מהכוח העיקרי. הסיירים התפרסו בשתי מחלקות על דרכי הגישה על פני אורך הוואדי. שנים מהם התמקמו בראש שתי גבעות סמוכות וחלשו משם על אזור החסימה כולו. קולות טרטור מנועים הגיע לאוזניהם מרחוק. הם מיהרו לדווח על כך למפקד הגדוד. הוא הורה להם להניח את מטעני הצד ולהמתין. בידיים כפואות הם הניחו מטענים על הצירים והודיעו בקשר כי: "הכל מוכן".

בינתיים הגיע הכוח לקרבת היעד. ממרחק 200 מטרים התגלתה תחנת המכ"ם בתוך מכתש קטן. היא כללה שני קרונות, אנטנה מתנשאת לגובה רב, שני גנרטורים, מצבור חביות דלק, בונקר ואוהל. "הירח האיר את כל הסביבה", נזכר אריה המפקד, "והשומרים טיילו ושוחחו ביניהם בשלווה, כאילו דבר לא עומד להתרחש בקרוב. הזזתי את הכוחות לקראת הסתערות על המכ"ם, ונשאיתי עם כוח החיפוי, כדי לראות מה קורה ולקבל החלטות כשצריך. הבחנתי בלוחמים זוחלים ומגיעים עד המחפורת ממש. אלה היו רגעים מתוחים מאוד. במצבים כאלה אני מרוכז אך ורק במשימה: האם החבר'ה זוחלים בסדר? איך ייתכן שהשומר אינו שומע רעש? האם הוא מוריד את הקלצ'ניקוב מהכתף ונכנס לכוננות? לפתע, הבחנתי בסמל אחד מהכוח הפושט שהצליח להגיע ממש עד למכ"ם. השומר המצרי הבחין בו, התחיל לרוץ ופתח בצעקות. הבנתי שהשמחה מתחילה."

תוך ניצול רעש הגנרטורים של תחנת המכ"ם, הצליחו הצנחנים להתקרב עד למרחק מטרים ספורים מהזקיפים. בעדיפות מספרית ובכוח אש מסיבי, חוסלו שני חיילים מצרים, ארבעה נשבו, ושלושה אחרים, ביניהם מפקד התחנה, נמלטו בעור שיניהם. בפועל מלאכת פירוק המכ"ם שתוכננה להימשך כחצי שעה התארכה, בעיקר עקב בעיות בפירוק האנטנה הגבוהה שהייתה עלולה להפריע לנחיתת המסוקים. קצת לפני השעה 3 לפנות בוקר דיווח המפקד על גמר פירוק שני קרונות המכ"ם והזמין את המסוקים.

היה זה ליל ירח מלא - האויב מספר 1 של הלוחמים מאז ומעולם. שלושה מסוקי "צרעה" מטייסת 114 של חיל האוויר עמוסים בכוחות עילית מחטיבת הצנחנים חצו את מפרץ סואץ. היעד: סביבת מוצב ראס ע'ארב על חופו המערבי של המפרץ. שם על גבעה מבותרת בערוצי נחלים ומבודדת - הייתה תחנת מכ"ם סובייטי חדיש שחלש על האזור כולו. רעש הפרופלורים המונוטוני נשמע לאוזני הלוחמים כמו נעימה שבהא לאפיל על המתח האצור בליבם פנימה.

גם על הטייסים עברו רגעים לא קלים של מתח וחרדה. החשש הגדול היה התגלותם על ידי המכ"ם הסובייטי החדש אותו עמדו להרים. לשם כך הם ביצעו איגוף ארוך וטסו מאחוריו, דרך ההרים היכן שהיה לו שטח מת. עם זאת, הקשיים המשיכו להיערם. "ראס ע'ארב", מספר עידו, נוט המסוק המוביל, "הוא אזור מדברי חלק לגמרי, והניווט היה קשה מאוד. בשלב מסוים התחלתי לנווט רק לפי הגוונים של הדיונות. בלי תצלומי האוויר שהיו לי לא הייתי מסתדר כלל. כשהגענו לשטח הנחיתה וביקשנו לנחות, לא ראינו את שטח הקרקע. הכל נראה חד-גוני ומאובק להחריד. במשך עשרים דקות נאלצנו להקיף את המקום ארבע פעמים עד שהצלחנו לנחות, כשאת כל הנחיתה מלווה הפחד הגדול שמא נתגלה."

עם נחיתת המסוקים הגיחו מהם חיילי הקומנדו. קור מדברי עז קידם את פניהם. הם פסעו בלאט לופתים את העוזים שלחלקם הוצמד משתיק קול, גוררים איתם ציוד פריצה למכביר שלא היה מבייש מסגריה שלמה וסוקרים את החשיכה. מדי ההסוואה שלבשו מיזגו אותם עם הרקע המדברי מסיבי. סיירת הצנחנים הובילה מלפנים ואילו שאר הכוחות שהשתייכו לגדוד 50 של החטיבה צעדו מאחור בשני טורים. למרות הלילה הבהיר ההתמצאות בשטח המישורי הייתה קשה. היה ידוע להם כי תחנת המכ"ם מוסווית היטיב כשני אוהלים בדואים תמימים באמצע המדבר, שבילי גישה מוסדרים לא היו בקרבתה. מגדל נפט שהיה צפונית לתחנת המכ"ם זוהה ושימש כנקודת ציון. ההליכה בחול הטובעני האטה את ההתקדמות. אחרי כמה מאות מטרים נכנסו הצנחנים לפאתי וואדי חולי ונעו בתוכו. הקטע הראשון היה קשה לתנועה, אבל אחרי הליכה

שני מסוקי היסעור, מתוך שלושה שנכנסו לשירות בחיל-האוויר רק שבועות ספורים קודם לכן - הוזנקו להביא את השלל היקר הביתה. היסעור הראשון, בפיקודו של תא"ל נחמיה דגן, הרים לאיטו את קרון המבצעים חרף משקלו העודף. אך כשעבר לטיסה אופקית התגלתה תקלה באחת משתי המערכות ההידראוליות של היסעור. לפי הוראות היצרן, מקרה שכזה מחייב השלכת מיידית של המטען ונחיתת חירום! במקרה זה הקברניט שהבין את חשיבות המשימה, הסתכן וטס עם מערכת אחת בלבד, בגובה 100 מטרים, גובה נמוך ומסוכן ביותר. במקביל, הוא שינה את המסלול תוך כדי טיסה, ונחת נחיתת חירום ב"ראס שרטוב", נקודת החוף הישראלית הקרובה ביותר.

היסעור השני, בפיקודו של רס"ן זאב מטס, העמיס את קרון הקשר והאנטנה, נחת עימו בשלום באבו-רודס שבסיני ונשלח מיד לפנות את קרון המבצעים של דגן. גם הוא נקלע לסיטואציה דומה כפי שמספר קברניטו. "כשהרמתי את הקרון", הוא משחזר, "חשתי שהוא מיטלטל בצורה כה חזקה, עד שהטיסה נהפכה למסוכנת וכמעט בלתי אפשרית. ניסיתי לאזן את המסוק, אבל לא הצלחתי. באותו יום חליתי, וחשתי שאני הוזה בגלל החום. ביקשתי מעופר, טייס המשנה, להחליף אותי, אבל הטלטולים לא פסקו. הורדנו מהירות למהירות זחילה, ורק באופן הזה הצלחנו להנחית את הקרון בשדה התעופה. זמן רב לאחר מכן, כשהעלינו זיכרונות עם הצנחנים שהשתתפו במבצע, הסתבר, שלאחר נחיתת החירום חלקם נכנסו לקרון ושכחו את דלת הכניסה והחלונות פתוחים לרווחה. כנראה שהרוח, שחדרה דרך הפתחים, היא שטלטלה את הקרון וסיכנה את שלומנו..."

המכ"ם הגיע לישראל ללא פגע ובמצב תקין, והועבר לאנשי המודיעין הטכני בחיל-האוויר. הצבא המצרי קיבל מכה מוראלית קשה ובוצעו בו עריפת ראשים שהיו קשורים למחדל. המכ"ם החדש, שהושאל גם לארה"ב, היה הראשון שהגיע למערב. הוא נתן לישראל מידע חיוני על הקונספציה הסובייטית באמצעי לחימה, ואפשר לה לפתח אמצעי לוחמה אלקטרונית נגדית. בגלל זה ממשלת מצרים נתקלה בעתיד בבעיה קשה עוד יותר - השגת ציוד צבאי מודרני מברית המועצות.

אחרי מספר שבועות חשפו עיתונים זרים את פרשת חטיפת המתקן, והגדירו אותה "מבצע מהסרטים". בעיתוני אירופה הוצגו קריקטורות המראות מסוקים ישראלים מרימים את ארמון הנשיאות בקהיר וכן את אחת הפירמידות, סמל מובהק של התרבות המצרית העתיקה. מבצע תרנגול 53 הוא זרקור הרואי המעיד כי חריגה מן הכללים, יצירתיות, תעוזה, כושר דמיון ואלתור - הינם אבני דרך מזהירים על דפיה המפוארים של ההיסטוריה...

"נשא את ראש בני גרשון..." פתיח הפרשה מהווה פלטפורמת עידוד עבור השאפתנים המעוניינים לשנות את העולם, להציג בו

סדר עניינים חדש, לחולל רפורמות מרחיקות לכת ונתקלים ביחס עוין מצד אותם הקופאים על שמריהם. האל פונה אל משה המנהיג ופורס ממרום את השקפת עולמו השממית על הרבולוציונרים למיניהם **"נשא"**, תרומם, תעודד, תזקוף **"את ראש"** את ראשם המורכן, קומתם השחוחה של **"בני גרשון"**, המילה גרשון מורכבת משתי משמעויות: 1. 'גר', [השווה: "ויקרא את שמו גרשום, כי אמר: 'גר הייתי בארץ נכרייה.'"] (שמות ב. כב.) ועוד. הוא אזרח זר או גוי שבא להתגייס המרגיש חברתית, דחוי. 2. 'גרש', כאדם המגורש הזוכה גם הוא ליחס מנוכר ומעליב. אלו הם האנשים הדינאמיים, המשוגעים לדבר, הנמצאים שוחרי הפעלתנות והמהפכות, אלה שרואים את הדברים בפרספקטיבה שונה מן הרגיל, אלה שקוראים ערר על מוסכמות, קיבעון מחשבותי, סטנדרטים קבועים ושמרנות מופרזת, הרי הם נתפסים בעיניה הצולבות של החברה כנטיעים זרים ודחויים, כמי שאינם משתלבים בנוף כמו כולם, כמטורפים בעלי תדמית או סטיגמה בלתי חיובית, כמסתכנים. אותם תרומם, תעצים ותמקסם את הביטחון העצמי שלהם עד לרף הגבוה ביותר. עליהם "אמר החכם: 'אלמלא המשוגעים היה העולם חרב'" (רמב"ם הקדמה לפירוש המשנה) בתחושת השליחות הכריזמטית המפעמת בהם, באנרגיות ובמאגרי המרץ הבלתי נלאה שמזינים אותם מסביב לשעון, הם משנים את העולם ודוחפים אותו קדימה. אכן, לא שייך לכפות על כל אחד להעריצם, או לקחתם כמודל אישי לחיקוי, אבל בד-בבד לא ניתן להתייחס אליהם כמו אוויר שקוף או כאל דבר פג תוקף, כזה שאבד עליו הכל. אין זה מפתיע שהאנשים המצליחים ביותר גם נוטלים את הסיכונים הניכרים ביותר. הם מסכנים את נוחותם האישית, קוראים תיגר על סטטוס קוו, ומניחים את זמנם על כף המאזניים. בפועל ובאישיותם אנשים יקרי ערך כאלו מזיזים דברים, יוצקים תוכן, גיוון ומשמעות לעולם כולו, ויוצרים מציאויות פנטסטיות כשהם מעלים את המציאות על פני כל דמיון, בדמותן של התחלות חדשות ומפתיעות.

"המטורפים, הלא משתלבים, המורדים, עושי הצרות. מי שאינם הולכים בתלם, אלה שרואים את הדברים אחרת. הם אינם אוהבים חוקים, ואין להם שום כבוד לסטטוס קוו. אפשר לצטט אותם, לחלוק עליהם, להלל או להשמיץ אותם. הדבר היחיד שאי אפשר לעשות הוא להתעלם מהם, כי הם משנים דברים. הם דוחפים את המין האנושי - קדימה. וגם אם יש מי שרואים בהם את המטורפים, אנחנו רואים אצלם גאונות. כי האנשים המטורפים מספיק כדי לחשוב שהם יכולים לשנות את העולם, הם אלה שאכן עושים זאת."

סטיב וזניאק ממיסדי חברת המחשבים "אפל", ענקית הטכנולוגיה הגדולה בעולם.

כאמור, רעיון זה קיבל הד קדום בפתיח פרשתנו, "נשא".

מסרון

"המסתכנים והמהפכנים - משנים דברים"

לתגובות: bethashem@gmail.com

בברכת "שבת שלום ומבורך" לכל הקוראים היקרים מאת העורך וכותב המאמרים - יונתן דדון

העלון מוקדש להצלחה בתורה ויראת שמים ולכל העניינים ברוחניות ובגשמיות של הילדים היקרים והנעימים חיים וויטאל וניתאי בני אילנית